

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoP/34/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617201651
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5617201651.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a Mgr. Miroslava Šeptáka, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: N. F., nar. XX.XX.XXXX a P. F., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom W. XXX/X, Q. - A., D. P., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, deti rodičov; matky: Mgr. X. F., rod. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XXX/X, Q. - A., D. P., právne zastúpená: Advokátska kancelária SLAMKA & Partners s. r. o., so sídlom Radlinského 1735/29, Dolný Kubín, IČO: 50 120 000 a otca: MUDr. F. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XX. A. XXXX/X, M., právne zastúpený JUDr. Martinou Řeřichovou, PhD, advokátkou, so sídlom A. X. XX/XX, M., v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného a o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/21/2017-454 zo dňa 28.02.2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku VI., ktorým súd návrh otca na zníženie výživného zamietol, **p o t v r d z u j e**.

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. o zameškanom výživnom a vo výroku VII. o trovách konania **z r u š u j e** a v zrušenom rozsahu **v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Vo zvyšku rozsudok súdu prvej inštancie **m e n í** tak, že otec **j e p o v i n n ý** platiť na výživu maloletej N. F., nar. XX.XX.XXXX počnúc od 27.02.2017 do 31.08.2019 sumu 400,- eur mesačne, z toho sumu 300,- eur mesačne na bežné výživné a sumu 100,- eur mesačne na tvorbu úspor, počnúc od 01.09.2019 sumu 450,- eur mesačne, z toho 350,- eur mesačne na bežné výživné a sumu 100,- eur mesačne na tvorbu úspor, na maloletého P. F., nar. XX.XX.XXXX počnúc od 27.02.2017 do 31.08.2019 sumu 350,- eur mesačne, z toho sumu 250,- eur mesačne na bežné výživné a sumu 100,- eur mesačne na tvorbu úspor, počnúc od 01.09.2019 sumu 400,- eur mesačne, z toho 300,- eur mesačne na bežné výživné a sumu 100,- eur mesačne na tvorbu úspor.

Otec **j e p o v i n n ý** poukazovať bežné výživné k rukám matky detí a výživné na tvorbu úspor na účet maloletých detí zriadený matkou detí v C. Y. pre maloletú N. F. na jej meno IBAN: X XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, pre maloletého P. F. na jeho meno IBAN: X XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vždy do 10. dňa v mesiaci vopred.

Súd návrh matky na zvýšenie výživného vo zvyšku **z a m i e t a**.

Tým sa **m e n í** rozsudok Okresného súdu Humenné zo dňa 09.07.2013, č. k. 10P/46/2013-45 v časti o výživnom.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. zmenil rozsudok Okresného súdu Humenné zo dňa 09.07.2013 č. k. 10P/46/2013-45 v časti o výživnom tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletých detí: N. F., nar. XX.XX.XXXX po 330,- eur mesačne, z toho bežné výživné 300,- eur mesačne a na tvorbu úspor 30,- eur mesačne; maloletého P. F., nar. XX.XX.XXXX po 280,- eur mesačne, z toho na bežné výživné 250,- eur a na tvorbu úspor 30,- eur, počnúc od 27.02.2017. II. Otcovi uložil povinnosť poukazovať bežné výživné k rukám matky detí a výživné na tvorbu úspor na účet maloletých detí zriadený matkou detí v C. Y. pre maloletú N. F. na jej meno IBAN: X XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX; maloletého P. F. na jeho meno IBAN: X XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc od 27.02.2017. III. Určil, že zameškané výživné za obdobie od 27.02.2017 do 28.02.2019 na maloletú N. F., nar. XX.XX.XXXX a na maloletého P. F., nar. XX.XX.XXXX nevzniklo. IV. Určil, že na nakladanie s prostriedkami na účte maloletých detí je potrebný súhlas súdu. V. Súd návrh matky na zvýšenie výživného vo zvyšnej časti zamietol. VI. Súd návrh otca na zníženie výživného zamietol. VII. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie súdu prvej inštancie sa opiera o ust. § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 63 ods. 1, 2, 3, § 75 ods. 1, 2, § 76 ods. 1, § 78 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine.

3. Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti s prihladnutím na všetko, čo počas konania vyšlo najavo, súd zistil nasledovné. Predmetom konania je konanie o návrhu matky na zvýšenie výživného a o návrhu otca na zníženie výživného. Konanie vedené na Okresnom súde Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/113/2016, ktoré sa začalo na návrh otca, ktorého predmetom bolo zníženie výživného na návrh otca sa skončilo zastavením konania uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 16.02.2017, sp. zn. 1P/113/2016 pre späťvzatie návrhu. Naposledy rozhodoval o výživnom Okresný súd Humenné rozsudkom zo dňa 09.07.2013, č. k. 10P/46/2013-45. Týmto rozsudkom súd zmenil rozsudok Okresného súdu Humenné č. 19P/240/2011 zo dňa 27.01.2013 v časti výšky výživného tak, že od 01.06.2013 zvýšil výživné na maloletú N. F. na 250,- eur mesačne a na maloletého P. F. na 200,- eur mesačne. V odôvodnení písomného vyhotovenia rozsudku bol uvedený iba predmet konania a zákonné ustanovenia, ktoré súd použil, lebo účastníci konania sa vzdali práva podať odvolanie. V tom čase matka maloletých detí poberala rodičovský príspevok 194,70 eur mesačne, platila náklady na bývanie (nájomné a inkaso) vo výške 380,- eur mesačne. Už v tom čase mal maloletý P. zdravotné problémy a bol odkázaný na bezlaktózové mlieko. Maloletý P. mal začať navštevovať materskú školu. Maloletá N. v tom čase navštevovala materskú školu s tým, že od 1. septembra mala nastúpiť do základnej školy. Matka detí bola poberateľkou rodičovského príspevku a rodinných prídavkov. Matka s deťmi žila v podnájme. Matka splácala úver, ktorý použila na zabezpečenie bežných životných potrieb. Otec detí platil matke detí manželské výživné 100,- eur a výživné na dve deti 200,- eur a 150,- eur. Na najstaršie z detí matky (X. X., nar. XX.XX.XXXX) mala určené výživné 150,- eur mesačne, ale otec tohto dieťaťa si vyživovaciu povinnosť neplnil (ide o cudzieho štátneho príslušníka). Otec maloletých detí vtedy vypovedal, že si kúpil osobné motorové vozidlo Audi Q5 za sumu 61.000,- eur s tým, že mesačné splátky sú 584,- eur, ktoré potrebuje na návštevy pacientov päťkrát až pätnásťkrát mesačne. Zmluvu na práce v utečeneckom tábore má uzavretú od 01.05.2011 a platby za tieto služby sú mu posielané na účet a sú súčasťou daňového priznania. Mal vyživovaciu povinnosť k dcére D., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola študentkou vysokej školy, na ktorú bolo súdom určené výživné 34,- eur mesačne. Teda v čase posledného rozhodnutia bola maloletá N. predškolačka pred nástupom do prvého ročníka základnej školy. Maloletý P. bol predškolač a nenavštevoval predškolské zariadenie. Osobnú starostlivosť o neho v plnej miere vykonávala matka. V tom čase bola matka maloletých detí na rodičovskej dovolenke a poberala rodinné prídavky na všetky tri deti N. a P. F. a X. X. úhrnne 69,30 eur mesačne, t. j. na jedno dieťa 23,10 eur, rodičovský príspevok vo výške 199,60 eur mesačne. Podľa daňového priznania otca za rok 2012 (podaného v roku 2013) bol základ jeho dane z príjmu fyzických osôb 2.293,55 eur (potvrdenie o podaní daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby 2012 Daňového úradu Prešov - pobočka Humenné, č. I. 32). Podľa daňového priznania dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2012 boli príjmy otca detí 65.980,- eur, výdavky 60.041,70 eur, teda základ dane bol 5.938,29 eur. Pri rozhodovaní o zmene výživného (zvýšenie, zníženie) sa preukazuje podstatná zmena pomerov na strane maloletých detí alebo rodičov maloletých detí (odôvodňujúcich zmenu rozhodnutia o výške výživného). Maloleté dieťa má zo zákona právo na výživu, z ktorého vyplýva rodičom dieťaťa povinnosť plniť si vyživovaciu povinnosť. V rámci starostlivosti má dieťa právo na zabezpečenie materiálnych a nemateriálnych podmienok tak, aby sa dieťa mohlo rozvíjať v rámci svojich možností a schopností. Zabezpečenie materiálnych podmienok sa realizuje plnením vyživovacej povinnosti, ktorá je závislá od veku dieťaťa, zdravotnej starostlivosti a okolností podstatných pre takéto rozhodnutie. Výživné má zabezpečiť všestranný rozvoj dieťaťa po

fyzickej, duševnej a sociálnej stránke. Výživné neuspokojuje len základné potreby detí, ale aj ostatné potreby dôležité pre všestranný rozvoj dieťaťa, najmä vzdelávanie (príprava na budúce povolanie), šport, kultúra a zábava. Súd prihliada na vek dieťaťa, jeho fyzickú a duševnú vyspelosť, zdravotný stav, možnosti a schopnosti a spôsob prípravy na budúce povolanie. Súd vždy prihliada, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Osobná starostlivosť sa kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy (uznesenie Ústavného súdu SR z 10.11.2011, sp. zn. IV. ÚS 489/2011). Životná úroveň detí je závislá od životnej úrovne rodičov (zásada úmernosti životnej úrovne detí k životnej úrovni ich rodičov). Rovnaká životná úroveň predstavuje ak sú potreby rodiča a potreby dieťaťa dostupné rovnakou mierou, pričom sa všeobecne predpokladá, že potreby dospelého človeka sú nákladnejšie ako potreby dieťaťa a sú odlišné. Nejde však o jednoduché, resp. iba matematické vyjadrenie. Výživné na deti má prednosť pred inými výdavkami rodičov, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Životná úroveň rodiča je podmienená jeho príjmom a jeho výdavkami na zabezpečenie životných potrieb povinného rodiča. Rozsah odôvodnených potrieb dieťaťa môže byť rôzny a je závislý od veku, zdravotného stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, výberu prípravy na budúce zamestnanie. Odôvodnené potreby dieťaťa sú ovplyvnené schopnosťami a možnosťami rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú dôvodné len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú reálne možnosti a schopnosti väčšie odôvodnené sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré nie sú nevyhnutné, ale sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Pri skúmaní odôvodnených potrieb dieťaťa sa vychádza z toho, že odôvodnené potreby detí v rovnakom veku na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú zvýšené v dôsledku nepriaznivého zdravotného stavu dieťaťa, finančne náročnej záujmovej činnosti alebo štúdia, ktoré v skutočnosti je potrebné považovať za všeobecne známe a nie je potrebné ich dokazovať. Dokazovať je potrebné iba špeciálne zvýšené potreby detí vybočujúce z rámca potrieb iných detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky. Súd zohľadňuje obvyklú periodicitu príjmov osôb, ako aj pravidelnosť výdavkov, čo súvisí so spotrebným charakterom výživného. Výdavky majú charakter pravidelný a nepravidelný a priemerujú sa. Všetky výdavky nie je možné preukázať, lebo vznikajú aj v budúcnosti. Najmä bežné a nevyhnutné výdavky nemusia byť exaktne preukázané ak ide o skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti. V prípade bežných výdavkov na stravu, obliekanie, obuv, hygienické potreby, školské potreby sú takéto skutočnosti súdu známe z jeho činnosti a považujú sa za všeobecne známe. Pri zohľadňovaní osobnej starostlivosti ako formy rovnocenne postavenej vyživovacej povinnosti sa prihliada na to, že s pribúdajúcim vekom podiel osobnej starostlivosti klesá, čo znamená, že iba dieťa v útlom veku je úplne odkázané na osobnú starostlivosť rodiča. Pri deťoch (pokiaľ netrpia závažným ochorením obmedzujúcim ich sebestačnosť) so stúpajúcim vekom podiel osobnej starostlivosti klesá. Čo sa týka tvorby úspor, zákon umožňuje určiť nadštandardnú výšku výživného, ktorá v budúcnosti zaistí zvýšené potreby dieťaťa (najmä s jeho vzdelávaním, ale aj ostatné ako bývanie, zdravotnú starostlivosť). Úspory predstavujú istotu pre prípad zhoršenej finančnej situácie povinného rodiča (uznesenie Ústavného súdu SR z 15.03.2016, sp. zn. III. ÚS 154/2016). Zmyslom bežného výživného je pokrytie aktuálnych mesačných potrieb dieťaťa. Preto súd určuje bežné výživné v takej výške, ktoré zodpovedá preukázateľne mesačným výdavkom potrebným na uspokojenie potrieb dieťaťa bez toho, aby po ich uhradení vznikali finančné rezervy. Bežné výživné nemá slúžiť na vytváranie peňažnej úspory určenej na budúce neexistujúce výdavky detí, ale na jeho súčasnú spotrebu. Výživné na tvorbu úspor sa poskytuje nad rámec aktuálnych mesačných potrieb dieťaťa (spravidla za účelom zabezpečenia nákladov na budúce bývanie, štúdium, či zdravotnú starostlivosť alebo osobitné výdavky presahujúce bežnú spotrebu dieťaťa). Pri rozhodovaní o výživnom, a to bežnom, ako aj na tvorbu úspor súd vychádza z majetkových pomerov, ktoré sú skutočne dané a nie iba predpokladateľne dosiahnuteľné. Iba z daňového priznania nie je možné zistiť konkrétne príjmy a vynaložené výdavky a posúdiť ich z hľadiska, či išlo o výdavky na dosiahnutie zabezpečenia a udržanie príjmu podnikateľského subjektu. Súd je oprávnený preskúmať opodstatnenosť výdavkov povinného rodiča v súvislosti s jeho podnikateľskou činnosťou, lebo údaje v daňových dokladoch nie sú pre jeho rozhodnutie z tohto hľadiska záväzné. Ak súd dospeje k záveru, že určité výdavky nie sú nevyhnutné, respektíve nie vo vynaloženom rozsahu, pri určovaní výšky výživného bude vychádzať z potenciálneho príjmu, ako keby k realizácii uvedených výdavkov nedošlo. Povinný rodič má edičnú povinnosť. Pokiaľ ide o povinnosť preukázať príjmy iné než zo závislej činnosti je potrebné predložiť súdu relevantné dôkazy, z ktorých možno vyvodiť výšku príjmu. Súd vychádza zo zákona o účtovníctve (zák. č. 431/2002 Z. z.), na základe ktorého majú podnikatelia povinnosť účtovať majetok, záväzky, náklady, výnosy, výdavky a príjmy v účtovných knihách a zobrazovať ich v účtovných závierkach, viesť peňažné denníky, ktoré obsahujú údaje o stave peňažných prostriedkov v hotovosti, na účtoch v bankách, v účtovnom

období, v knihe pohľadávok (údaje o dlžníkoch, pohľadávkach, poskytnutých úveroch), v knihe záväzkov, údaje o veriteľoch, výške záväzkov, v peňažnom vyjadrení, prijatých preddavkov a úveroch), pomocné knihy, účtovná závierka. Pri zisťovaní príjmov povinného rodiča súd vychádza z daňového priznania a z peňažného denníka (ostatných dokladov z účtovníctva) a prihliada sa na celkové majetkové pomery. Súd sa zaoberá charakterom nákladov zvlášť vo vzťahu k strate. Je všeobecne známe, že podnikatelia sa v rámci daňového priznania majú možnosť, čo najviac minimalizovať svoj zisk, aby bola vymeraná čo najnižšia daň. Dôkazné bremeno v súvislosti s preukazovaním celkových majetkových pomerov (sprístupnenie chránených údajov) je na povinnom rodičovi, ktorý má príjmy iné než zo závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu. Povinný rodič ako pasívne legitimovaný má edičnú povinnosť (predložiť podklady potrebné pre zhodnotenie majetkových pomerov) a povinnosť sprístupniť údaje inak chránené povinnosťou mlčanlivosti podľa osobitného predpisu (zák. č. 563/2009 Z. z.). Súd v predchádzajúcom rozhodnutí, ktoré bolo zrušené odvolacím súdom preskúmal daňové priznanie za rok 2016 so zoznamom výdavkov tvrdených otcom ako nákladov samostatne zárobkovo činnnej osoby (č. I. 207 a nasl.). Otec uvádzal pravidelné mesačné výdavky: nájom nebytových priestorov ambulancie 173,62 eur mesačne, odvody do Sociálnej poisťovne za otca 152,- eur mesačne, odvody do zdravotnej poisťovne za otca 50,40 eur mesačne, čistá mzda vyplácaná zdravotnej sestre v ambulancii 479,- eur mesačne, odvody do Sociálnej poisťovne za zdravotnú sestru 173,- eur mesačne, odvody do zdravotnej poisťovne za zdravotnú sestru 61,34 eur mesačne, platba za mobilný telefón 47,- eur mesačne, bankové poplatky za služby 11,- eur mesačne, poplatok za internet 19,99 eur mesačne, poplatok za telefón v ambulancii 28,37 eur mesačne, leasingová splátka za motorové vozidlo (zn. Audi Q5) 584,77 eur mesačne, povinné zákonné poistenie na motorové vozidlo 180,- eur ročne, t. j. 15,- eur mesačne, havarijné poistenie za motorové vozidlo 677,65 eur ročne, t. j. 56,47 eur mesačne, daň z motorových vozidiel za vyššie uvedené motorové vozidlo 158,13 eur ročne, t. j. 13,17 eur mesačne, poplatok za jazykový kurz 90,- eur mesačne, servisný poplatok za softvér 214,80 eur ročne, t. j. 17,80 eur mesačne, t. j. mesačne 1.972,62 eur, čo celkom spolu predstavuje ročne 23.671,4 eur (č. I. 207 - 208). Otec dieťaťa uviedol okrem týchto pravidelných mesačných výdavkov ďalšie náklady na prevádzku ambulancie ako náklady samostatne zárobkovo činnnej osoby (č. I. 230), najmä náklady na pohonné hmoty 650,- eur mesačne, daň za semináre 141,- eur ročne, t. j. 11,74 eur mesačne, servis služobného motorového vozidla 75,- eur mesačne, kancelárske potreby 80,- eur mesačne, hygienické potreby 35,- eur mesačne, čistiace prostriedky 45,- eur mesačne, pranie bielizne do ambulancie 85,- eur mesačne, náklady na lieky v ambulancii 80,- eur mesačne, náklady na vedenie účtovníctva 240,- eur mesačne, náklady na nákup odbornej literatúry 30,- eur mesačne, poplatky za odborné semináre a školenia 35,- eur mesačne, zdravotné odevy pre sestru 50,- eur mesačne, servis počítačov 50,- eur mesačne, servis software 220,- eur ročne, t. j. 18,33 eur mesačne, servis zdravotnej techniky 50,- eur mesačne, nákup zdravotnej techniky 1.200,- eur ročne, t. j. 100,- eur mesačne, obnova nábytku a potrieb do ambulancie 2.450,- eur ročne, t. j. 204,- eur mesačne, poplatky do lekárskej komory 180,- eur ročne, t. j. 15,- eur mesačne, poplatky do asociácie súkromných lekárov 180,- eur ročne, t. j. 15,- eur mesačne, ostatné nepredvídateľné výdavky na ambulanciu 150,- eur mesačne, technické veci do ambulancie žiarovky, žiariče, batérie a podobne 70,- eur mesačne, t. j. mesačne 2.089,07 eur, čo celkom spolu predstavuje ročne 25.068,84 eur. Ale ani súčet týchto dvoch súm 23.671,4 eur a 25.068,84 eur, t. j. 48.740,28 eur nedosahuje deklarované náklady uvedené v daňovom priznaní otca za rok 2016 vo výške 76.732,78 eur; rozdiel je až 27.992,50 eur. Otec vtedy na výzvu súdu nepredložil účtovné podklady a tým znemožnil súdu preskúmať jeho skutočné majetkové pomery sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu. Umožnil tak prvostupňovému súdu použiť podľa jeho názoru obligatórny postup vychádzať z fikcie dvadsaťnásobku životného minima. Keďže súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, doplnil dokazovanie podľa pokynov odvolacieho súdu (odsek 4. odôvodnenia rozsudku). Bežné výživné v sebe zahŕňa náklady na základné životné potreby, ako aj ostatné potreby dieťaťa. U detí vo veku účastníkov ide predovšetkým o stravu, oblečenie, obuv, náklady na vzdelávanie spojené so školskou dochádzkou, záujmovú činnosť a zdravotnú starostlivosť. Na strane detí došlo k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcich zvýšenie výživného. Z tejto skutočnosti vyplývajú vyššie nároky na stravu (množstvo), na ošatenie, obuv (veľkosť a sezónnosť), hygienu, kultúrne, spoločenské a športové nároky detí. Čo sa týka potrieb maloletých detí súd vychádzal z toho, že od predchádzajúceho rozhodnutia uplynula značná doba (od 9. júla 2013 do 28.02.2018). Zdravotný stav maloletých detí sa nezmenil k lepšiemu, obe maloleté deti sú alergici (na prach a roztoče). Maloletý P. trpí ekzémami, intoleranciou na laktózu a má ploché nohy. Maloletá N. trpí na opakované afty v ústach, ekzémy a skoliózu. Pribudli ďalšie zdravotné obmedzenia (antihistamínová intolerancia, u N. celiakia, bolesti hlavy a ďalšie, ako uvádzala matka vo svojej výpovedi). Najmä potravinové obmedzenia a alergie zvyšujú

náklady detí a rozsah starostlivosti poskytovanej matkou, ktorá im pripravuje čerstvé jedlo, s vynechaním potravín obsahujúcich lepok, laktózu a iné alergizujúce potraviny. Obe maloleté deti potrebujú dioptrické okuliare. V čase posledného rozhodovania bol maloletý v starostlivosti matky na rodičovskej dovolenke a maloletá prvý ročník základnej školy. Maloletá navštevovala v školskom roku 2017/2018 5. ročník základnej školy (druhý stupeň) a maloletý prvý ročník základnej školy. Medzitým od septembra 2018 začala maloletá N. študovať na osemročnom gymnáziu a maloletý P. postúpil do 2. ročníka základnej školy. Matka poskytuje deťom predovšetkým osobnú starostlivosť. Matka má vyživovaciu povinnosť celkom k trom maloletým deťom X. X., nar. XX.XX.XXXX, N. a P. Otec maloletého dieťaťa X. X. si vyživovaciu povinnosť neplní. Matka je poberateľkou peňažného príspevku na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím (X. X., č. l. 61) vo výške 299,15 eur mesačne (2017), v súčasnosti 469,36 eur mesačne (zo správy kolízneho opatrovníka). V čase posledného rozhodovania bol jej príjmom rodičovský príspevok vo výške 199,60 eur (2013). Matka je poberateľkou rodinných prídavkov, ktorých výška je určená zákonom v roku 2017 po 23,52 eur mesačne (23,52 x 3 deti = 70,56 eur); v roku 2018 po 23,68 eur (23,68 x 3 deti = 71,04 eur) a v roku 2019 po 24,34 eur (24,34 x 3 deti = 73,34 eur). V čase posledného rozhodovania súdu bola matka poberateľkou prídavkov na tri deti rodinných prídavkov v roku 2013 spolu vo výške 69,30 eur mesačne. Matka s maloletými deťmi žije v podnájme, za ktorý mesačne vrátane energií platí 350,- eur (č. l. 140). Z potvrdení základnej školy, ktorú navštevuje maloletá N., súd zistil, že v školskom roku 2016/2017 (č. l. 55) boli náklady na školský rok 173,41 eur ročne, t. j. 17,34 eur mesačne, v školskom roku 2017/2018 (č. l. 159) boli ročné náklady 56,40 eur, t. j. 5,64 eur mesačne. Na maloletého P. v školskom roku 2016/2017 v materskej škole 429,- ročne, t. j. 42,90 eur mesačne. V školskom roku 2017/2018 (č. l. 167) boli podľa potvrdenia školy ročné náklady maloletého 169,01 eur, t. j. 16,90 eur mesačne. Matka maloletému zakúpila školskú tašku za 55,90 eur a doplnkovú literatúru. Schopnosť a možnosť matky zvýšiť svoj príjem je obmedzená osobnou starostlivosťou o syna (X. X.), ku ktorému však otec detí N. a P. nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť. Matka deťom poskytuje osobnú starostlivosť. Matka vyhodnotila otca ako hrozbu pre deti a z toho dôvodu bráni v styku otca s deťmi (hoci otec detí bol právoplatným rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 2T/65/2010 zo dňa 16.05.2013 oslobodený spod obžaloby za zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, 2 písm. b/ Trestného zákona). Otec uvádzal, že má záujem stretávať sa s deťmi a prispievať im aj nad rámec výživného, v čom mu je bránené zo strany matky. Nemá vedomosť o mieste bydliska matky a detí. Každú snahu otca o zistenie informácií o deťoch vyhodnocuje matka ako prenasledovanie. Otec opakovane uvádzal, že nechce výživným na svoje deti prispievať na výživu X. X., ktorý nie je jeho dieťaťom. Voči matke má manžel určenú vyživovaciu povinnosť 100,- eur mesačne rozhodnutím súdu. Vymeriavací základ otca pre Sociálnu poisťovňu nie je relevantným podkladom pre určenie skutočného príjmu, respektíve životnej úrovne otca (458,59 eur mesačne), č. l. 103. Zmluva otca s IOM (Medzinárodná organizácia pre migráciu) bola ukončená dohodou zmluvných strán k 31.08.2017 (č. l. 104). Zmluva otca s ETP Slovensko - centrum pre udržateľný rozvoj bola ukončená dohodou zmluvných strán k 31.05.2017 (č. l. 108). Tieto príjmy boli aj v minulosti zahrnuté do daňového priznania k dani z príjmu fyzických osôb. V súčasnosti má otec náklady na bývanie v celkovej výške 124,50 eur. Žije v byte svojej matky (č. l. 102, 109). Otec mal okrem maloletých N. F. a P. F. vyživovaciu povinnosť aj k D. F., nar. XX.XX.XXXX určenú súdom vo výške 34,- eur mesačne. Otec dobrovoľne prispieval na výživu najstaršej dcéry spolu 234,- eur mesačne, keďže študuje na vysokej škole v Brne. Táto vyživovacia povinnosť mu zanikla od marca 2018 (zistené zo zápisnice vyluču otca na Okresnom súde Humenné). Ako už bolo uvedené vyššie v odôvodnení rozsudku, výživné má spotrebný charakter, ale životná úroveň detí je závislá od životnej úrovne rodičov. Nie je nevyhnutnou podmienkou, aby bola životná úroveň rovnaká, ale musí byť primeraná. Podľa daňového priznania k dani z príjmu za rok 2016 boli príjmy otca 82.601,64 eur a výdavky 76.732,78 eur, teda základ dane + 5.868,86 eur. Podľa daňového priznania k dani z príjmu za rok 2017 boli príjmy otca 66.942,69 eur a výdavky 62.923,10 eur, teda základ dane + 4.019,59 eur; zostatková hodnota hmotného majetku 38.211,10 eur. Preskúmaním peňažných denníkov a prihladnutím na výpoveď otca na Okresnom súde Humenné súd zistil, že otec vynakladal v rokoch 2016 a 2017 značné prostriedky na pohonné hmoty/phm (obvykle okolo 800,- eur mesačne) a výdavky neovplyvňujúce základ dane z príjmu fyzických osôb splátky leasingu na motorové vozidlo (v rozpätí približne 580,- - 323,- eur mesačne). Otec tvrdil, že vykonáva cesty k pacientom (návšteva novorodencov, domáce návštevy pacientov, s tým, že do jeho obvodu spadá 21 obcí a najvzdialenejšia je 32 km od ambulancie, č. l. 377). Otec detí knihu jázd nepredložil, ale ani súd ju nežiadal. Možnosti a schopnosti otca a jeho majetkové pomery umožňujú súdu rozhodnúť o zvýšení výživného na obidve maloleté deti primerane možnostiam otca a potrebám maloletých detí (bežné výživné a na tvorbu úspor). Otcovi ubudla vyživovacia povinnosť k plnoletej dcére. Súd nepovažoval za nevyhnutný výdavok leasingovú splátku motorového vozidla, ktorá sa ani nezahŕňa do daňového základu dane z príjmu fyzických osôb

(Audi Q5 - § 63 ods. 2 Zákona o rodine). Otec nemá v súvislosti so starostlivosťou o maloleté deti žiadne náklady, okrem výživného. Od posledného rozhodnutia (uplynutím značnej doby) všeobecne vzrástli životné náklady nielen otcovi, ale aj maloletým deťom a ich matke. Možnosti matky zvýšiť svoj príjem sú obmedzené, vzhľadom na štátom uznanú starostlivosť o najstaršie dieťa, ku ktorému otec N. a P. nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť, ale matka má povinnosť starať sa o toto dieťa. Zatiaľ sú rodičia detí manželia a otec má vyživovaciu povinnosť k manželke 100,- eur mesačne. Okresný súd Humenné rozhodol o rozvode manželstva rodičov maloletých detí rozsudkom zo dňa 08.01.2019, sp. zn. 10P/262/2012-747. Proti rozsudku, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, sa matka detí odvolala. Na čas po rozvode súd určil výživné na maloletú N. 280,- eur, z toho 50,- eur na tvorbu úspor a maloletého P. po 230,-, z toho 50,- eur mesačne na tvorbu úspor. Z dôvodov uvedených vyššie súd zvýšil výživné na maloletú N. z 250,- na 330,- eur mesačne a na maloletého P. z 200,- eur na 280,- eur mesačne s tým, že bežné výživné súd zvýšil u N. z 250,- na 300,- eur mesačne a u P. z 200,- na 250,- eur mesačne, t. j. u každého z maloletých detí bežné výživné zvýšil o 50,- eur mesačne. Bežné výživné po zvýšení na maloletú N. (300,- eur) predstavuje na deň približne 9,83 eur a na maloletého P. (250,- eur) na deň približne 8,19 eur (z čoho sa zabezpečujú potreby detí, ako už boli uvedené vyššie v odôvodnení rozsudku). Súd zohľadnil vekový rozdiel detí, keďže N. študuje na druhom stupni a P. na prvom stupni. N. je vyspelejšia (dospejeva) a tým sú jej bežné náklady vyššie (hygiena a oblečenie). Súd na tvorbu úspor určil čiastku 30,- eur mesačne na každé z detí. Súd preferoval s prihliadnutím na spotrebný charakter výživného bežné výživné určené na aktuálne uspokojovanie potrieb maloletých detí. Otcovi vzniklo zameškané výživné za obdobie od začatia konania na súde 27.02.2017 do 28.02.2019. Na bežnom výživnom vzniklo zameškané výživné na každé z detí 1.203,57 eur, t. j. (pomerná časť za február 2017, t. j. /50,- eur : 28 dní/ x 2 dni = 3,57 eur + 24 mesiacov x 50,- eur = 1.200,- eur) a na tvorbu úspor vzniklo zameškané výživné na každé z detí 723,14 eur (pomerná časť za február 2017 /30 eur : 28 dní/ x 2 dni = 3,14 eur + 30,- eur x 24 mesiacov = 720,- eur). Otec čiastočne plnil na základe zrušeného (doručeného neprávoplatného) rozsudku zvýšené výživné (bežné a na tvorbu úspor). Toto súd zohľadnil pri určení výšky skutočne zameškaného výživného. Otec detí zaplatil na tvorbu úspor pre N. 1.500,- eur a P. 1.500,- eur - z účtu otca 11.07.2018 (spolu 3.000,- eur na tvorbu úspor, č. l. 389 - 393). Okrem bežného výživného, ktoré bolo určené predchádzajúcim rozsudkom (na N. 250,- eur, na P. 200,- eur). Otec detí jednorazovo zaplatil na účet matky detí *1000,- eur, t. j. 500,- eur na N. a 500,- eur na P. (z účtu otca 11.07.2018, t. j. okrem bežného výživného zaplateného za obdobie 02, 03, 04, 05, 06/2018, č. l. 391). Matka potvrdila prijatie vyššie uvedených platieb pripísaním na jej účet a účet maloletých detí 12.07.2018 (vo svojej výpovedi na pojednávaní 06.02.2019 a písomnom vyjadrení, č. l. 422). Preto súd odpočítal tieto čiastočné úhrady zo zmeškaného výživného na maloletú N., t. j. zameškané výživné na tvorbu úspor 723,14 eur - 1500,- eur = + 776,86 (preplatok otca); zameškané bežné výživné 1.203,57 eur - *500,- eur = 703,57 eur - 776,86 (preplatok zaplatený na tvorbu úspor) = preplatok otca + 73,29 eur. Preto súd odpočítal tieto čiastočné úhrady zo zmeškaného výživného na maloletého P., t. j. zameškané výživné na tvorbu úspor 723,14 eur - 1500,- eur = + 776,86 (preplatok otca); zameškané bežné výživné 1.203,57 eur - *500,- eur = 703,57 eur - 776,86 (preplatok zaplatený na tvorbu úspor) = preplatok otca + 73,29 eur. Ku dňu vyhlásenia rozsudku otcovi nevzniklo reálne zameškané výživné. Vo zvyšnej časti zvýšenia výživného nad rámec súdom určeného výživného súd návrh matky zamietol. Súd zamietol návrh otca na zníženie výživného, z dôvodov pre ktoré zvýšil výživné. Výživné na tvorbu úspor má význam pre budúcnosť detí, pokiaľ by sa situácia na strane povinného rodiča - otca zhoršila a nedosahoval by taký príjem ako v súčasnosti. Prostriedky na účtoch detí môžu byť použité len so súhlasom súdu. Tým je zabezpečená požiadavka otca na adresnosť použitia prostriedkov určených na výživné výlučne na potreby jeho detí. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania podľa § 52 CMP.

4. Voči citovanému rozsudku v celom rozsahu v zákonnej lehote podala odvolanie matka, ktoré odôvodňuje ust. § 365 ods. 1 písm. f), g), h) CSP. Má za to, že rozsudok súdu prvej inštancie primerane a celkovo nezohľadnil schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinnej osoby otca, neuplatnil princíp potenciality príjmov, ktorý má prednosť pred princípom fakticity a nezohľadnil celkovú faktickú a životnú situáciu, v ktorej žijú maloleté deti N. a P., ich odôvodnené potreby, ako aj právo podieľať sa na životnej úrovni otca. Rozhodnutie súdu vníma ako nespravodlivé, pretože dostatočne nezohľadňuje potreby detí, ktoré im ona z aktuálneho celkového príjmu nedokáže naplniť a na druhej strane favorizuje ekonomické záujmy otca, resp. mu bez toho, aby čokoľvek riadne a hodnoverne preukázal, umožňuje kamuflovať jeho majetkovú, príjmovú a výdavkovú situáciu s cieľom ponížiť sa svoju vyživovaciu povinnosť. Apeluje na súd a kolízneho opatrovníka, aby sa sám oboznámil s názorom a postojom maloletých detí v posudzovanej veci, ktorá sa jej bezprostredne týka a má zásadný vplyv

na život a odôvodnené potreby. Rozhodnutie súdu môže mať na deti ďalekosiahly dopad nielen, čo sa týka merita veci samej, ale aj vážny dopad na formovanie morálnych pocitov a hodnôt dieťaťa do budúcnosti. Od času jej náhleho a vážnymi okolnosťami núteného odchodu zo spoločnej domácnosti s otcom detí už uplynulo takmer 8 rokov, čo spolu s 3 maloletými deťmi musia čeliť extrémne ťažkej životnej situácii bez akejkoľvek podpory štátu alebo pomoci blízkej osoby, pretože deti okrem nej nikoho nemajú. O deti sa stará úplne sama. Za posudzované obdobie v aktuálnom konaní o zvýšenie výživného otec maloletých detí ako lekár - pediater dosahoval svoje najvyššie príjmy. Trvajúc na svojom návrhu na zníženie výživného, opomenul súdu, že stihol potajomky nadobudnúť 2 nové motorové vozidlá, a to VW Golf 371 CB v roku 2017, v ktorom sa aj dostavil na pojednávanie, v roku 2018 nadobudol ďalšie motorové vozidlo značky Audi, v ktorom sa tiež zúčastnil pohrebu svojej kolegyne. Pred svojimi kolegami sa netají tým, že si zabezpečil nehnuteľnosť na bývanie v oblasti W., ktorú bude mať čoskoro splatenú. U maloletých detí sa podstatne zmenili pomery, pretože od poslednej úpravy výživného, kedy maloletá N. bola v predškolskom veku, v aktuálnom čase je študentkou 8-ročného gymnázia a maloletý P., ktorý v čase poslednej úpravy bol ešte batôľa, je už žiakom 2. ročníka základnej školy. Poukazuje na to, že v roku 2014 jej ťažko ochorel jej najstarší syn X. a zo zdravého dieťaťa, ktoré sa intenzívne venovalo športu a dosahoval vynikajúce výsledky v škole, sa stal ťažko zdravotne postihnutým dieťaťom, ktorý neudrží rovnováhu, má slepotu, necíti pravú ruku a ako ťažko zdravotne postihnutý je odkázaný na sprievodcu s mierou funkčnej poruchy 80 % odkázanosti, čo zásadným spôsobom ovplyvňuje život celej rodiny, ako aj tým, že sa popri tejto starostlivosti absolútne nemôže zamestnať. Tvrdenia otca v jeho prednesoch, že maloletý X. navštevuje školu, a preto sa môže zamestnať, nie sú pravdivé. Maloletý X. si povinnú školskú dochádzku plní v rámci individuálneho vzdelávania a je pritom plne odkázaný na jej pomoc. Z dôvodu novozistenej histamínovej intolerancie a celiakie u maloletej N. a histamínovej a laktózovej intolerancie u maloletého P. v auguste 2018 dennodenne pripravuje osobitne stravu podľa ich špecifických dietetických obmedzení. Ceny takýchto potravín a dietetické obmedzenia detí predstavujú neporovnateľne vyššie náklady na ich stravovanie. Takisto náklady na lieky, vitamíny, zdravotnú starostlivosť a na cestu hromadnými dopravnými prostriedkami mimo D. P. ako napr. do Popradu alebo do Ružomberka predstavujú mimoriadne vysoké náklady. Deti prechádzajú obdobím prudkého rastu, keď v čase podania návrhu na zvýšenie výživného v roku 2017 mala dcéra veľkosti obuvi č. 37, aktuálne je to už veľkosť č. 40, čiže dámska veľkosť za oveľa vyššiu cenu. Aktuálne zvýšenie výživného o 50,- eur na dieťa absolútne nezohľadňuje jej reálne zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť a základné potreby detí. Maloletý P. mal pred jarnými prázdninami neplánovane v škole korčuľarsky výcvik. Na tento mu zabezpečila korčule v hodnote 45,- eur, zateplené nohavice v hodnote 31,95 eur, prilbu, na ktoré musela čerpať finančné prostriedky z kreditnej karty a opäť si navýšila svoj dlh, ktorý od roku 2017 narástol na sumu 1.080,- eur, pretože jej celkové príjmy nepostačujú na pokrytie všetkých bežných výdavkov a potreby detí. Minimálne výdavky na nákupy denne predstavujú približne 20,- eur pre 4 osoby, čo je 600,- eur mesačne. Ak zaplatí nájom a ostatné faktúry, je evidentné, že na lieky a ostatné potreby detí jej neostáva. Pokiaľ ide o príjmy a výdavky otca, vychádzajúc z predložených daňových priznaní za rok 2016 - 2017 otec dosahuje nadštandardný príjem 6.883,47 eur na mesiac v roku 2016 a 5.578,56 eur na mesiac v roku 2017, ktorý však prekryva nadštandardnými výdavkami. V zmysle ust. § 63 ods. 2 Zákona o rodine, súd je oprávnený preskúmať opodstatnenosť výdavkov povinného rodiča, a to, či išlo o výdavky nevyhnutné na zabezpečenie a udržanie príjmu z podnikateľskej činnosti. Princíp potenciality má v tomto kontexte prednosť pred princípom fakticity. Otcom predložené výdavky ako napr. výdavky na pohonné hmoty sú vzhľadom na príslušný obvod a na to, že otec má ambulanciu 4 minúty od miesta bydliska, nereálne a absolútne neopodstatnené, pretože návštevnu službu zvyčajne iba u novorodencov môže lekár vykonávať len v príslušnom vymedzenom čase podľa ordinačných hodín a náklady na návštevu v domácom prostredí lekár necháva podľa cenníka aj preplatiť samotným pacientom. Výkony fakturuje príslušnej zdravotnej poisťovni. Náklady na ošatenie pre sestru nie sú povinné ani nevyhnutné. Bežný pracovný odev zdravotnej sestry nepodlieha ani mimoriadnemu znečisteniu alebo opotrebovaniu, preto tvrdenia otca o tom, že každý mesiac musí prispievať svojej sestre sumou 50,- eur na pracovné oblečenie, sa nezakladá na pravde. Poukazuje tiež na ceny pracovných odevov. Keď žila v spoločnej domácnosti s otcom, nikdy zdravotnej sestre tieto pomôcky nekupoval ani na ne neprispieval. Zvyčajne tričká, vesty pre seba, ako aj pre sestru dostával zadarmo od farmaceutických firiem. Taktiež aj plat zdravotnej sestry sa vždy pohyboval len na zákonom vymedzenej minimálnej úrovni. Čo sa týka pohonných hmôt, na základe prepočtov podľa priemernej kombinovanej spotreby vozidla Audi Q5, ktoré uvádza otec a ktoré v priemere činia približne 800,- eur mesačne a viac, v praxi by tak otec za mesiac musel v pracovných dňoch prejsť 350 km denne, čo je nereálne. Pokiaľ žili v spoločnej domácnosti, vie, že nechodil za svojimi pacientmi domov, príležitostne, párkrát do roka chodil navštíviť len svojich známych. Poukazuje, čo sa týka pohonných

hmôt, na novelu Zákona o dani z príjmu, ktorá nadobudla účinnosť od 01.01.2015 a ust. § 19 ods. 2 písm. l) Zákona o dani z príjmu zmenené nebolo. V tejto súvislosti udáva, že otec používa motorové vozidlo nielen na služobné účely, ale aj súkromne. Otec nie je povinný cestovať v rámci sústavného kontinuálneho vzdelávania - získavania kreditov až do zahraničia, a teda ak tak činí, tak len z vlastnej vôle. Tiež namieta výdavky ako pranie prádla údajne 85,- eur mesačne, za ktoré otec nepredložil žiaden doklad, už či je to dodávateľským spôsobom alebo svojpomocne, ďalej nábytok do kancelárie v sume 200,- eur mesačne, žiarovky 70,- eur mesačne, hygienické prostriedky 80,- eur mesačne. Pritom otec má v nájme zahrnutú aj upratovaciu službu na poliklinike. Namieta tiež nepredvídateľné výdavky v sume 150,- eur, lieky do ambulancie v sume 80,- eur (ktoré sú mu preplácané zdravotnou poisťovňou), ďalej nepreukázané poštové služby v sume vyšie 250,- eur mesačne, náklady na vedenie účtovníctva 240,- eur mesačne, pričom poukazuje, že účtovníctvo mu robí jeho matka zadarmo. Tieto náklady sú sporné, ako aj ich účelovosť a nie sú nevyhnutné na udržanie jeho živnosti. Otec sa účelovo dlhodobo zbavuje svojho majetku s cieľom ponížiť si svoju vyživovaciu povinnosť a tým oberá maloleté deti o materiálnu istotu do budúcnosti. Jeho matka pritom figuruje podľa výpisu z katastra ako vlastníčka 2 rodinných domov a bytu, v ktorom otec býva. Jeho brat v minulosti figuroval ako vlastník motorových vozidiel, ktoré otec zakúpil a užíval. Na základe uvedeného má za to, že aj v tejto časti pri posudzovaní príjmov a výdavkov otca súd nesprávne posúdil skutkový stav veci a bolo tu porušené právo na spravodlivý proces, pretože nevyzval otca na predloženie príslušných dokladov, ktoré by odôvodňovali výšku jeho nákladov na pohonné hmoty, ktoré sa v rokoch 2016 - 2017 pohybovali vo výške v priemere viac ako 800,- eur na mesiac. Okrem vyššie uvedeného, považuje za potrebné poukázať na to, že v priebehu všetkých konaní o určenie výživného vyšlo najavo, že navrhovateľ za posledné roky zakúpil a užíval tieto motorové vozidlá: Audi A4 -ŠPZ HE 002 AP, Audi A6 - ŠPZ HE 506 BG, Peugeot 207 HE 422 BK, VW Golf 653 BK, Audi Q5 HE 546 BO, zakúpené v apríli 2013 v sume 61000,- eur, ako to vyplýva zo zápisnice z pojednávania v konaní 10P/46/2013 o určenie manželského výživného, ktoré pri zohľadnení max. dĺžky odpisov 5 rokov, malo byť odpísané najneskôr v jari 2018. Ďalej navrhovateľ uvádza, že ďalšie motorové vozidlo VW Golf VW Golf 371 CB zakúpil v máji v roku 2018, čo však podľa mojich vedomostí nie je pravda, pretože mám vedomosť o tom, že v jari 2017 predal svoje predošlé vozidlo VW Golf, a údajne ďalšie vozidlo VW Golf zakúpil už v roku 2017, čo nepriamo potvrdzuje aj položka Zostatková cena hmotného majetku v daňovom priznaní za rok 2016 a 2017, keď odpisy hmotného majetku činili cca 19,508,- eur na rok a v daňovom priznaní za rok 2017 dokonca na konci zdaňovacieho obdobia sa objavuje navýšenie hmotného majetku na konci zdaňovacieho obdobia. Mimochodom na pojednávaní o zvýšení výživného v Liptovskom Mikuláši dňa 22.01.2018 sa navrhovateľ dostavil už na tomto novom aute. Má naopak indície, že navrhovateľ si údajne zaobstaral ďalšie nové vozidlo v roku 2018, údajne ide o nové Audi, ktoré, ako sám udáva, že zakúpil minulého roku. Matka žiada odvolací súd, aby nariadil okresnému súdu, aby vyžiadal od navrhovateľa kúpnopredajné zmluvy o nadobudnutí motorových vozidiel, aby nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru účtovníctva na preskúmanie daňových priznaní, peňažných denníkov a iných dokumentov za účelom preverenia príjmov a výdavkov otca; preskúmal majetkové pomery otca ako sú úspory, investičné kapitálové vklady alebo iné bankové produkty; zistil, akým spôsobom je otcovi vyplácaná odmena za služby na pohotovosti v M. a v P.; zistil na ministerstve zdravotníctva a na VÚC, odbor zdravotníctva, akým spôsobom, v akom rozsahu a za akú odmenu podľa ním schváleného cenníka môže otec vykonávať osobné návštevy pacientov za účelom poskytnutia zdravotnej starostlivosti a zistiť, či je bežná prax, aby mal všeobecný lekár takéto neprímerane vysoké výdavky na pohonné hmoty, nákup liekov, resp. poštové služby; súd prostredníctvom zdravotných poisťovní zistil, či nákup liekov do ambulancie je iba na ťarchu lekára alebo ich prepláca poisťovňa; tiež zistiť, či otcovi v rámci vykonávania jeho praxe poskytujú laboratória zdravotnícky materiál na ich ťarchu zadarmo alebo na ťarchu lekára. Taktiež žiada, aby výživné k rukám matky bolo určené nie 15. deň v mesiaci, ale k 1. dňu v mesiaci, pretože z predložených peňažných denníkov vyplýva, že poisťovne mu platby posielajú už ku koncu mesiaca a pre ňu je posun platby o pol mesiaca likvidačný. Navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie alebo ho zmenil tak, že uloží otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej N. sumou 370,- eur mesačne na bežné výživné a sumou 150,- eur mesačne na tvorbu úspor a na maloletého P. sumou 320,- eur na bežné výživné a sumou 150,- eur na tvorbu úspor.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že sa stotožňuje s uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/21/2017 zo dňa 28.02.2018. Výživné bolo upravené primerane veku a potrebám detí.

6. Otec s odvolaním podaným matkou nesúhlasí a považuje ho za nedôvodné. Zvýšené výživné považuje za primerane reálnym príjmovým a majetkovým pomerom otca, ako aj odôvodneným potrebám maloletých detí preukázaných v rozhodnom období a zodpovedá zákonným podmienkam určovania rozsahu výživného. Súd prvej inštancie správne posúdil majetkové a finančné pomery otca, ktorý dostatočným spôsobom preukázal svoju príjmovú a výdavkovú situáciu. Matkou požadované výživné na maloleté deti je iba ďalšou formou nátlaku na osobu otca a nie vyjadrením skutočnej hmotnej potreby maloletých detí. Má za to, že matka prostredníctvom výživného si zabezpečuje stabilný príjem, ktorý by pokrýval náklady na celú domácnosť. Uvedeným tvrdeniam svedčí aj tá skutočnosť, že matka si bezdôvodne nehľadá zamestnanie, aby tak vylepšila svoju finančnú situáciu. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Žiada napadnutý rozsudok potvrdiť.

7. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uvádza, že sa s ním stotožňuje v celom rozsahu a rozsudok žiada potvrdiť.

8. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca uvádza, že má za to, že súdom prvej inštancie stanovené výživné nie je primerané reálnym príjmovým a majetkovým pomerom otca a nezohľadňuje ani v dostatočnej miere odôvodnené potreby maloletých detí, pretože v konaní bola preukázaná podstatne zvýšená príjmová situácia u otca, zvýšené náklady nielen vzhľadom na vývoj nákladov, keď uplynula doba takmer 6 rokov od poslednej úpravy, rast a vývoj potrieb detí, ale aj podstatne zvýšené a preukázané náklady detí v dôsledku zmeny ich zdravotného stavu. Súdom prvej inštancie neboli tiež zohľadnené odôvodnené potreby maloletých detí z dôvodu ich rozumových schopností a nadania, ktoré neboli posudzované v roku 2013, v čase, keď mal maloletý P. 2,5 roka a maloletá N. navštevovala posledný ročník predškolského zariadenia. Od tejto doby sa totiž prejavili výrazné talentové vlohy a nadpriemerný intelekt u oboch maloletých detí, tiež nastal výrazný posun v stupni vzdelávacieho cyklu a nákladom na vzdelanie. Má za to, že deti majú v tomto čase posudzovania výživného právo na podporu ich nadania. Uvedeným rozsudkom hlavne nebolo zohľadnené zákonom garantované právo maloletých podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Súd tiež nesprávne posúdil majetkové a finančné pomery otca, keďže nepovažoval vôbec za dôležité ho vypočítať v ďalšom konaní a podať bližšie vysvetlenie k jeho výdavkom. Súd sa uspokojil iba s predloženým dokumentom vo forme peňažného denníka, z ktorého však absolútne nie je jasné, o aké výdavkové položky sa jedná a vôbec nepotvrdzujú otcove predošlé tvrdenia ohľadom jeho výdavkov. Súd sa tiež uspokojil so zisťovaním vlastníctva motorových vozidiel na fyzickú osobu a popritom sám otec v konaniach o zvýšenie výživného a v konaní o rozvod sa priznáva ku kúpe 2 motorových vozidiel, zrejme zaregistrovaných na daňový subjekt. Súd si nevyžiadal ani kúpno predajné zmluvy, ktoré by preukázali reálnu nadobúdajúcu cenu týchto vozidiel. Až po odoslaní odvolania si všimla skutočnosť, že otec vo svojom predošlom podaní - vyjadrení doručeným súdu dňa 04.02.2019 neuvádzal súdu pravdivé tvrdenia ohľadom zvýšených mzdových nákladov na plat sestry a z toho vyplývajúcich vyšších odvodových nákladov, pretože tieto odvodové náklady sa po podrobnom oboznámení s listinným dôkazom netýkali jeho zdravotnej sestry, ale jeho vlastného vymeriavacieho základu. Má preto dôvodnú pochybnosť, či otcovým predloženým dokumentom - dodatkom pracovnej zmluve sa vôbec zakladá na pravde. Zákonná vyživovacia povinnosť oboch rodičov neznamena mechanickú rovnosť. Vychádza z individuálnych schopností, možností a majetkových pomerov každého z rodičov, pričom pri určení výživného sa prihliada i na to, ktorý z rodičov sa v akej miere o dieťa osobne stará. Otec sa svojou rétorikou snaží odpútať pozornosť od seba, od svojich príjmov a nereálne prehnávaných výdavkov a tým by rád súd zatiahol do svojho nezmyselného ponímania rovnosti rovnakej materiálnej miery peňažného vyjadrenia výživného oboch rodičov. Poukazuje na to, že otec vo svojom vyjadrení k odvolaniu vôbec nepoprel jej tvrdenia o jeho príjmovej a výdavkovej situácii, o kúpe 2 nových motorových vozidiel v rokoch 2017 a 2018, tiež ani je argumenty, ktoré dokazujú ním prehnane a nereálne vyčíslené náklady na pohonné hmoty a iné údajné výdavky na chod ambulancie. Nepopiera tvrdené skutočnosti o jeho vysokej životnej úrovni, že sa zúčastňuje rôznych akcií ako napr. preteky v alpskom lyžovaní a pod. Zdôrazňuje, že otec okrem súdom určeného výživného nikdy neposlal deťom žiadne prostriedky navyše, žiaden darček na narodeniny, meniny, Vianoce alebo pri inej príležitosti. Vyživovacia povinnosť z jej strany je okrem toho, že celý príjem jej domácnosti - opatrovateľský príspevok, manželské výživné spolu s výživným na deti pokrýva základné náklady na živobytie 4 členov domácnosti, je tiež plnená jej osobnou starostlivosťou o maloleté deti, starostlivosťou o domácnosť a poskytovaním vecných plnení, napr. bývanie, stravovanie, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a pod. Nevie si predstaviť, že by sa mala zamestnať popri opatrovaní, učením staršieho

syna, jeho osobnom doprevádzaní na pravidelné konzultácie v škole a popri toľkých častých návštevách lekára s maloletými N. a P. z dôvodu ich extrémne častej chorobnosti. Naviac zamestnanie popri opatrovaní je v zmysle zákona presne vymedzené a nesmie sa priečiť povahe a účelu opatrovania. Maloletý X., ktorý je odkázaný na sprievodcu, sám bez opory neurobí ani 5 krokov a nemôže pravidelne navštevovať školu, nemá ani nárok na stravovanie v školskej jedálni. Poukazuje na to, že práca, výchova, osobná starostlivosť o dieťa vynaložená jedným z rodičov predstavuje materiálnu hodnotu zodpovedajúcu finančnému príspevku druhého rodiča. Odôvodnenosť potrieb dieťaťa znamená vlastne to, aby plnením vyživovacej povinnosti boli uspokojené všetky náklady vo vzťahu k dieťaťu, ktoré možno očakávať. Úlohou súdu je posúdenie podmienok pre všestranný rozvoj detí, od ktorých nielen rodič, ale aj samotná spoločnosť očakáva, aby boli vzdelané a dobre pripravené nielen pre výkon budúceho povolania, ale tiež, aby sa rozvíjali ich špecifické vlastnosti, ktoré sú dôležitým faktorom spoločenského pôsobenia. Žiada súd, aby správne posúdil a priznal maloletým deťom právo nielen na uspokojenie ich základných potrieb - strava, bývanie, ošatenie, výdavky na lieky, ale aj právo na podporu ich nadania, špecifických záujmov a túžbu venovať sa športu. Poukazuje na to, že dcéra N. má v triede viacero detí rodičov lekárov, preto vie porovnať životnú úroveň svoju so životnou úrovňou jej spolužiakov. V 1. ročníku na gymnáziu prežila krízu v dôsledku kultúrneho šoku - životnej úrovne a spôsobu života jej spolužiakov v porovnaní s tou svojou. Odopiera si kvalitnú stravu, aby maloletého P. podporila v jeho záujmoch, napr. kúpou kníh, encyklopédií a pod. Maloletý P. už v 5. roku života dokonale pozná nielen geografiu Slovenska, ale aj hlavné mestá štátov sveta. Tieto jeho záujmy a vedomosti sa vymykajú z priemeru bežnej populácie. Deti majú oprávnený pocit nespravodlivosti v dôsledku právnej neistoty zo stále neukončených súdnych konaní. Predkladá súdu kresbu maloletej N., ktorá je neverbálnym, humorným, avšak na zamyslene hodným dôkazom vyjadrenia nespokojnosti a márných očakávaní dieťaťa. Vyjadruje tak predstavy - návod na úspešné finálne ukončenie súdnych konaní, ktorú kresbu náhodne u N. našla. Vyjadruje ňou aj pocity nespravodlivosťou dotknutého dieťaťa. Poukazuje na minimálnu životnú úroveň ich domácnosti, naopak, oproti životnej úrovni otca detí, ktorý ako lekár, pediater si žije bohémnym spôsobom života, venuje sa rôznym športom, cestuje. V tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/1162/2015 zo dňa 25.02.2016. Každý rodič má v prvom rade povinnosť zabezpečiť výživu svojho dieťaťa, až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb, pričom zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo potreby iné. Zotrváva na svojom odvolacom návrhu.

9. Kolízny opatrovník v ďalšom vyjadrení uvádza, že zotrváva na svojich vyjadreniach, ktoré boli okresnému súdu zaslané 08.04.2019 a 26.04.2019. Má za to, že výživné nikdy nie je postačujúce na pokrytie všetkých výdavkov na maloleté deti. Zvýšenie výživného je vždy v záujme maloletého dieťaťa. Záujem maloletých detí je prvoradým hľadiskom pri výkone funkcie kolízneho opatrovníka. Pri jeho výkone aj pri týchto maloletých deťoch mali ich záujem na zreteli, starostlivo ho posudzovali a zodpovedne ho určovali podľa situácie maloletých detí.

10. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky a kolízneho opatrovníka udáva, že nesúhlasí s vyjadreniami matky. Pokiaľ matka poukazuje, že deti majú pocit nespravodlivosti v dôsledku právnej neistoty z dlhodobu neukončených súdnych konaní, v tejto súvislosti poukazuje na konanie o rozvod manželstva, ktoré sa vedie pred Okresným súdom Humenné. Samotná matka za účelom predĺženia súdneho konania predkladala opakovane návrhy na zmeny sudkyne, na postúpenie veci na OS Liptovský Mikuláš, návrh na delegovanie veci na Najvyšší súd SR, návrh na psychologické vyšetrenie maloletých detí a otca, ktoré boli zo strany súdu zamietnuté ako neopodstatnené a nedôvodné. V rámci rozvodového konania bola do konania pribratá znalkyňa, ktorá stanovila termín vyšetrenia. Tohto vyšetrenia sa zúčastnil iba otec, pretože matka s maloletými deťmi predmetné vyšetrenie odmietla. Matka navrhla, aby súd zakázal styk otca s deťmi a taktiež navrhla vypracovanie znaleckého posudku znaleckou organizáciou. Nakoľko návrh matky na zákaz styku s deťmi bol nedôvodný a neopodstatnený, spisový materiál bol Okresnému súdu Humenné vrátený bez vypracovania znaleckého posudku. Práve matka vyvoláva u detí pocit nespravodlivosti, keďže jej cieľom a zámerom je úmyselné predĺžovanie rozvodového konania. Aktuálny stav matke vyhovuje, pretože otec jej platí manželské výživné v sume 100,- eur mesačne. Viaceré súdne pojednávania boli odročené, resp. zmarené zo strany matky. Okresný súd Humenné vo veci rozhodol až v januári 2019, a to aj v neprítomnosti matky. O rozporuplnosti osobnosti a postojov matky svedčí aj tá skutočnosť, že matka na jednej strane uvádza, že otec sa o maloleté deti vôbec nezaujíma, avšak na druhej strane sa s maloletými deťmi pred otcom ukrýva a bráni mu v akomkoľvek kontakte. Je tým zasahované do práv otca. Maloleté deti sú vystavované stresovým

situáciám, čo môže mať za následok zhoršenie ich psychického stavu. Medzi otcom a oboma deťmi bol vyvinutý veľmi silný citový vzťah. Otec si však plne uvedomuje, že došlo k odcudzeniu z dôvodu, že od odchodu matky spolu s deťmi mu nebolo umožnené stretávanie sa s deťmi. Vyjadrenia detí, že sa nechcú s otcom stretávať, mu nesmerne ubližujú, avšak otec je presvedčený, že je to iba vôľa ich matky, nie ich skutočný názor. Napriek uvedeným skutočnostiam otec nezanedbal vyživovaciu povinnosť voči obom maloletým deťom a plnil v súdom stanovenej výške. S vyjadrením kolízneho opatrovníka sa stotožňuje v celom rozsahu. Rovnako zastáva názor, že výživné na maloleté deti bolo upravené primerane ich veku a potrebám. Zotrváva na svojom návrhu na potvrdenie rozsudku.

11. Matka k vyjadreniu otca uvádza, že trvá na svojich predošliých prednesoch a vyjadreniach. Zvýšené výživné pre maloleté deti nie je primerané reálnym príjmovým a majetkovým pomerom otca a nezohľadňuje v dostatočnej miere odôvodnené potreby maloletých detí. Od doby odvolania voči rozsudku okresného súdu sa výrazne zhoršil zdravotný stav maloletej N., ktorá z dôvodu závažného priebehu ochorenia - histamínovej intolerancie nemôže konzumovať takmer žiadne ovocie, zeleninu, džemy, sirupy, sladkosti a reaguje už aj na potraviny, na ktoré doposiaľ nereagovala. Spomínané ochorenie si vyžaduje špeciálnu úpravu stravovacieho režimu, neustály prísun vitamínov a minerálov vo forme doplnkovej vysokoenergetickej výživy a špecifických enzýmov a vitamínov. Zotrváva na tom, že otec sa o maloleté deti v skutočnosti vôbec nezaujíma. Otec svojimi vyjadreniami potvrdzuje závery znalkyne Mgr. Lenky Lipanovej o tom, že maximálne skóruje v tzv. indexe ľži skóre a v indexe disimulácií. Poukazuje na to, že v rozvodovom konaní opakovane poukázala na to, že u znalkyne PhDr. Ostoverchej z P. sa nemohla zúčastniť, pretože jej nebolo riadne doručené uznesenie o pribratí znalca, a preto sa nemohla riadne procesne brániť námietkou voči osobe znalca. Čo sa týka pribratia znaleckej organizácie, otec opakovane nesúhlasil a podával námietku voči znaleckému dokazovaniu z rôznych dôvodov. Bolo to práve z dôvodu postoja otca, pre ktorý znalec PhDr. Igor Obuch v opakovaných výzvach a komunikácii so súdom nakoniec vrátil spis späť, odvolávajúc sa na postoj otca a na to, že pokiaľ tento jeho postoj znamená, že sa otec nakoniec nebude v ďalšom období domáhať styku s deťmi, tak nemá význam uskutočňovať znalecké dokazovanie. Čo sa týka výrokov otca, že údajne ako matka vyvoláva pocit neistoty, má za to, že trvalo bojuje za ochranu ich práv a záujmov, ich bezpečie a tomuto cieľu napriek všetkým prekážkam a útokom zo strany otca obetuje svoj čas, svoju disponibilitu a dokonca aj manželské výživné. Matka ďalej polemizuje nad údajne vynikajúcim vzťahom otca s maloletými v minulosti. Má za to, že aktuálne konanie sa z dôvodu účelového správania otca neprimerane dlho naťahuje. Otec sa neustále snaží odpútať pozornosť súdu od jeho príjmovej a výdavkovej situácie. Otec aj vo svojom predošlom odvolaní zavádzal krajský súd, keď sa vyhováral, že nevedel, že keď nepreukáže svoje účtovníctvo, súd bude vychádzať z predpokladu 20-násobku životného minima. Zotrváva na svojom odvolacom návrhu.

12. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe odvolania matky v rozsahu a z dôvodov daných ust. § 65, § 66 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) postupom podľa § 219 ods. 3 CSP rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku VI. potvrdil v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP, vo výroku III. a VII. zrušil v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP a v zrušenom rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, vo zvyšku, t. j. čo do výrokov I., II., IV., V. zmenil v zmysle ust. § 388 CSP.

13. Odvolací súd považoval odvolanie matky za čiastočne dôvodné. Odvolací súd došiel k záveru, že okresný súd v dostatočnom rozsahu pre rozhodnutie zistil skutkový stav veci, z ktorého aj odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal. Pokiaľ však ide o právne posúdenie veci, odvolací súd sa nestotožnil so závermi súdu prvej inštancie v plnom rozsahu, pokiaľ ide o určenie výživného na tvorbu úspor a zohľadnenie uplynutia podstatného časového obdobia počas konania súdu, ktoré sa prejavilo nárastom odôvodnených potrieb detí.

14. Niet pochybností, že od poslednej úpravy výživného, ktorá prebehla v roku 2013, došlo k podstatnej zmene pomerov, a to tak na strane osoby výživou povinnej - matka, otec, ako aj na strane osôb výživou oprávnených - maloletých detí. Obidve deti boli v čase predchádzajúcej úpravy v útlom veku, mimo povinného vzdelávania. Od poslednej úpravy uplynula doba cca 6 rokov. Potreby detí podstatne vzrástli pre ich vyšší vek, nárast cien, ale predovšetkým školskú dochádzku. Je preto nepochybné, že výživné je potrebné zvýšiť. Pokiaľ potom súd zamietol návrh otca na zníženie výživného, jeho rozsudok je v tomto smere vecne správny a odvolací súd ho potvrdil v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP, stotožňujúc sa s dôvodmi jeho zamietnutia tak, ako vyplývajú z odôvodnenia prvoinštančného rozsudku.

15. Pokiaľ ide o určenie výšky zmeneného výživného, v zmysle zákonných kritérií je súd povinný prihliadnuť na odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinných osôb - matky a otca. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinných osôb súd prihliadne aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine). Výživné musí byť určené tak, aby z neho mohli byť uspokojované všetky pravidelne sa vyskytujúce potreby vyživovanej osoby, ale aj výdavky, ktoré sú náhodné a nepravidelné. Miera uspokojovania týchto výdavkov vždy závisí od možností, schopností povinnej osoby. Možno konštatovať, že ak má povinná osoba nepriaznivé majetkové pomery, môžu byť uspokojované iba základné a nevyhnutné výdavky oprávnenej osoby. Naopak, ak sú majetkové pomery povinnej osoby nadštandardné, je dôvodné, aby boli uspokojované aj iné ako základné, a to nadštandardné potreby oprávnenej osoby.

16. Zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie vyplýva, že maloletá N. navštevuje 8-ročné gymnázium, maloletý P. prvý stupeň základnej školy. Obidve deti majú zhoršený zdravotný stav, navštevujú viaceré ambulancie, pravidelne užívajú medikamentóznú liečbu a z dôvodu výskytu alergií, najmä závažnej formy histamínovej intolerancie u maloletej N. matka deťom pripravuje špeciálnu stravu, nemôžu sa stravovať v školskej jedálni. Z vykonaného dokazovania taktiež vyplýva, že obidve maloleté deti sú nadané a matka podporuje ich školské a mimoškolské aktivity. Čo sa týka športového rozvoja, ako aj výučby jazykov a rozvoja duchovných hodnôt, odvolací súd v tomto smere odkazuje na skutkové zistenia súdu prvej inštancie, ktoré vyplývajú z odôvodnenia jeho rozsudku, kde sú podobne uvedené náklady matky vynakladané na školu, mimoškolské aktivity, zhoršený zdravotný stav maloletých detí. Zároveň, ako matka uviedla, niektoré aktivity, o ktoré by deti mali záujem a ktoré by podporovali ich všestranný rozvoj, deťom nemôže dopriať, pretože doposiaľ určené výživné na tieto aktivity nepostačuje.

17. Pokiaľ ide o majetkové pomery otca, odvolací súd dospel k záveru, že tieto sú nadštandardné a umožňujú otcovi, aby vo väčšej miere ako doposiaľ prispieval na potreby maloletých detí, a to nielen na základné a nevyhnutné potreby spojené s výživou, školskou dochádzkou, bývaním, ale aj na mimoškolské a voľnočasové aktivity, ktoré môžu pozitívne rozvíjať ich osobnosť a nadanie. Povinnosťou súdu je zohľadniť celkovú životnú úroveň otca, pričom pre súd nie je záväzná, aký je základ dane otca pre určenie daňovej povinnosti. U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou a možnosťou a schopnosťou povinného posudzujú podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval (§ 63 ods. 2 Zákona o rodine).

18. Pokiaľ je teda otec podnikateľom, súd je povinný preskúmať aj dôvodnosť výdavkov uplatnených v daňovom priznaní, ktoré ako odpočítateľná položka priamo znižujú daňový základ, pričom musí skúmať, či je ich nevyhnutné vynaložiť a v akom rozsahu v súvislosti so zárobkovou činnosťou povinného rodiča. Pritom nevyhnutnosť je v zmysle zákona najnižšia možná miera dôvodnosti. Nie každý výdavok, ktorý obstojí z daňového hľadiska, možno považovať za výdavok nevyhnutný na vynaloženie podnikateľskej činnosti, ktorú povinná osoba vykonáva. Pred výživným však majú prednosť iba nevyhnutné výdavky vynaložené na podnikateľskú činnosť.

19. Súd mal k dispozícii viacero daňových priznaní otca. Za rok 2016 sa príjmy otca pohybovali vo výške 82.601,64 eur, za rok 2017 vo výške 66.942,69 eur. V obidvoch obdobiach otec vykázal minimálny daňový základ, keď uplatňované daňové výdavky takmer pohltili príjmy. V roku 2016 otec vykázal výdavky vo výške 76.732,78 eur, v roku 2017 62.923,10 eur. Vychádzajúc z týchto daňových priznaní, bol tak základ dane za rok 2016 vo výške 5.868,86 eur, za rok 2017 vo výške 4.019,59 eur. Z toho, čo v konaní vyšlo najavo, však vyplýva, že pokiaľ by otec disponoval pre svoje živobytie iba takouto sumou, jeho skutočná životná úroveň tomu nezodpovedá. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že otec disponuje viacerými motorovými vozidlami značnej hodnoty, pravidelne chodí do zahraničia, či už za účelom pracovných ciest alebo uspokojovania cestovateľských záľub. Matka v odvolaní poukázala na skutočnosť, že otec v priebehu konania zakúpil ďalšie 2 motorové vozidlá. Otec toto jej tvrdenie vo svojich viacerých vyjadreniach nerozporoval. Samotné motorové vozidlo Audi Q5, ktorým otec už v čase konania disponoval, možno považovať za luxusné motorové vozidlo, ktoré otcovi musí objektívne postačovať na výkon jeho podnikateľskej činnosti, ako aj súkromných potrieb.

20. V otcových výdavkoch sa opakovane objavuje vysoká nákladová položka pohonné hmoty, ktoré sa pravidelne pohybujú vo výške 800,- eur mesačne, v mesiaci december 2017 až vo výške cca 1.200,- eur mesačne. Podľa názoru odvolacieho súdu je tento výdavok účelový, nezodpovedajúci nevyhnutnosti vo vzťahu k podnikateľskej činnosti otca, ktorú vykonáva. Otec je praktický detský lekár, z čoho logicky vyplýva, že väčšinu svojej pracovnej náplne strávi ordinovaním v ambulancii. Aj keď do úvahy pripadá návštevná činnosť, na ktorú otec poukazuje, je nepredstaviteľné, aby pri bežnej činnosti detskej ambulancie za účelom návštevej služby, prípadne aj ďalších ciest, ktoré súvisia s jeho podnikaním (zabezpečovanie materiálu, návšteva poisťovne a pod.), dôvodne a účelne vynakladal na pohonné hmoty vykázané sumy výdavkov. Potom, po zistení príjmových možností otca, vychádzajúc zo skutočnej životnej úrovne otca, ktorá sa prejavuje nákupom vecí vysokej hodnoty, ktoré otec nie nevyhnutne potrebuje (nákup viacerých motorových vozidiel), tiež po konštatovaní, že to, čo otec vykazuje ako daňové výdavky, nie sú výdavky, ktoré je nevyhnutné vynaložiť na jeho podnikateľskú činnosť, odvolací súd konštatuje, že je potrebné, aby otec uspokojoval aj nadštandardné potreby maloletých detí na záujmovú činnosť a voľnočasové aktivity a taktiež na tvorbu úspor, ktoré môžu do budúcnosti zabezpečiť uspokojovanie potrieb maloletých detí v prípade potreby ich úhrady štúdia na vysokej škole, resp. pre prípad, keby otec nemohol dosahovať príjem. V neposlednom rade na strane otca treba zohľadniť aj to, že mu ubudla vyživovacia povinnosť k plnoletej dcére D., ktorej dobrovoľne prispieval sumou 200,- eur mesačne. Práve táto suma, ktorú poukazoval dcére D. a už nepoukazuje, môže slúžiť pre tvorbu úspor pre maloleté deti P. a N..

21. Nepochybne vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom má aj matka. Je však objektívne preukázanou skutočnosťou, že matka zabezpečuje celodennú opatrovateľskú starostlivosť svojmu synovi X. X., ktorý je ťažko zdravotne postihnutou osobou a je na starostlivosť matky odkázaný. Z uvedeného dôvodu je matka poberateľkou iba opatrovateľského príspevku a prídavkov na deti, pričom podľa názoru súdu z objektívnych príčin nie je schopná dosahovať vyšší príjem. Na strane matky je potrebné zohľadniť, že sa o deti osobne stará a touto osobnou starostlivosťou, ktorá je postavená na roveň finančným plneniam, si plní aj svoju vyživovaciu povinnosť. Vzhľadom na preukázané príjmy matky, ktoré pozostávajú iba z opatrovateľského príspevku a objektívnu nemožnosť dosahovať iný príjem, ako aj existenciu ďalšej vyživovacej povinnosti k synovi X. X., matka podľa názoru odvolacieho súdu nemôže si inou formou ako osobnou starostlivosťou o deti v súčasnosti plniť vyživovaciu povinnosť. Je preto potrebné, aby všetky ostatné oprávnené potreby maloletých detí zabezpečoval otec, ktorého finančná situácia a zároveň aj možnosti a schopnosti to dovoľujú.

22. Na druhej strane však súd musí poukázať na skutočnosť, vychádzajúc najmä z vyjadrení matky, že otec má vyživovaciu povinnosť iba k maloletej N. a P.. Matka argumentuje nedostatočnou príjmovou situáciou celej rodiny. Je však potrebné si uvedomiť, že táto situácia vzniká aj preto, že matka nepoberá výživné na svojho ťažko zdravotne postihnutého X. X., kde by to bolo vzhľadom na jeho postihnutie a odkázanosť na celodennú starostlivosť najviac potrebné. Toto však nemôže kompenzovať otec maloletej N. a P., ktorý k X. X. vyživovaciu povinnosť nemá.

23. Pokiaľ ide o výdavky maloletých detí, súd musel zohľadniť aj ich potrebu bývania. Matka s deťmi bývajú v nájomnom byte a výživné musí byť určené tak, aby zabezpečovalo bytovú potrebu maloletých detí P. a N..

24. Z uvedeného vyplýva, že je dôvodné zvýšiť výživné, a to už počnúc od podania návrhu od 27.02.2017, keď už v čase podania tohto návrhu uplynula od doby poslednej úpravy dlhá doba, odkedy, ako to súd konštatoval vyššie, vzrástli potreby maloletých detí s prihliadnutím na školskú dochádzku, mimoškolské aktivity a zhoršený zdravotný stav. Pokiaľ ide o bežné výživné určené od podania návrhu, vychádzajúc z príjmových možností otca (nadštandardných), ako aj z možností a schopností matky (ktorá vzhľadom na svoj minimálny príjem si plní vyživovaciu povinnosť poskytovaním osobnej starostlivosti maloletým deťom), je určené bežné výživné na maloletú N. vo výške 300,- eur mesačne a na maloletého P. vo výške 250,- eur mesačne zodpovedajúce potrebám maloletých detí, ako aj možnostiam a schopnostiam obidvoch rodičov. Ide o výživné nadštandardné, ktoré je spôsobilé uspokojovať aj zvýšené výdavky maloletých detí na stravovanie, rozvoj duševnej a telesnej činnosti a voľnočasové aktivity. Vzhľadom však na trvanie konania o určení výživného, konštatujúc, že súd je povinný prihliadať na vývoj životných nákladov (§ 78 ods. 3 Zákona o rodine), odvolací súd konštatuje, že ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu je potrebné prihliadnúť na ďalšiu zmenu pomerov na strane maloletých detí, ktorá nastala k 01.09.2019, z dôvodu, že od časového momentu zvýšenia

výživného od 27.02.2017 uplynula dlhšia doba, v priebehu ktorej vzrástli životné náklady detí. Deti sú vekovo staršie, z ktorého dôvodu stúpajú nároky na oblečenie, obuv, hygienické potreby, rozvoj duševnej činnosti a taktiež možno skonštatovať zhoršenie zdravotného stavu najmä u maloletej N. v dôsledku vystupňovania sa histamínovej intolerancie. Preto počnúc od 01.09.2019 odvolací súd považoval za potrebné výživné opätovne zvýšiť u maloletej N. na výšku 350,- eur mesačne a u maloletého P. na výšku 300,- eur mesačne.

25. Ako už odvolací súd vyššie deklaroval, vzhľadom na príjmové pomery otca a jeho skutočnú životnú úroveň je dôvodné určiť povinnosť čať výživného platiť na tvorbu úspor. Odvolací súd vzhľadom na zistený skutkový stav veci považoval za dôvodné určiť sumu na úspory maloletých detí vyššou sumou, ako to urobil súd prvej inštancie, a to sumou 100,- eur mesačne u obidvoch maloletých detí s poukazom na životnú úroveň otca, ktorou sa odvolací súd zaoberal vyššie, na zabezpečenie budúceho vzdelania, príp. bytovej potreby maloletých detí.

26. Vo zvyšku odvolací súd nárok matky na zvýšenie výživného ako nedôvodný zamietol.

27. Z dôvodu, že odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie čo do výšky výživného, neobstojí výrok o zameškanom výživnom. Pre účely prijatia rozhodnutia o dlžnom výživnom je potrebné zistiť skutkový stav vecí, a to koľko otec zaplatil na výživnom počnúc od 27.2.2017 do rozhodnutia súdu. Keďže pre toto rozhodnutie nemal odvolací súd skutkový podklad, výrok o zameškanom výživnom zrušil a vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ako súvisiaci výrok musel byť zrušený aj výrok o trovách konania, o ktorých opätovne rozhodne súd prvej inštancie v konečnom rozhodnutí.

28. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)